

Струка (назив):		ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА		
Занимање (назив):		ПОЛИЦАЈАЦ-ТЕХНИЧАР ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ		
Предмет (назив):		ИСТОРИЈА		
Опис (предмета):		ОПШТЕОБРАЗОВНИ		
Модул (наслов):		ОПШТА ИСТОРИЈА И ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА		
Датум:	2023. година	Шифра:	Редни број:	02
Сврха				
- да се ученици упознају са основним токовима опште и националне историје, значајним идејама, процесима, појавама, догађајима и личностима; - да се код ученика развија осјећај родољубља, посебно осјећај љубави према слободарским традицијама српског народа и вриједностима српског културног наслеђа.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Основно знање, вјештине и ставови стечени у претходном образовању.				
Циљеви				
- стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свијести; - разумијевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности; - развијање индивидуалног и националног идентитета; - стицање и проширивање знања, развијање вјештина и формирање ставова неопходних за разумијевање савременог свијета; - унапријеђивање функционалних вјештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вјештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумијевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога); - оспособљавање за дјелотворно коришћење информационо-комуникационих технологија; - развијање свијести о потреби сталног усавршавања и свијести о важности његовања културно-историјске баштине.				
Теме				
4. Нови вијек (од краја XV до друге половине XIX вијека) 5. Српски народ од краја XV до друге половине XIX вијека				
Теме и наставне		Исходи учења		Смјернице за наставнике

јединице	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
НОВИ ВИЈЕК (ОД КРАЈА XV ДО ДРУГЕ ПОЛОВИНЕ XIX ВИЈЕКА) - Велика географска открића и почеци колонијалних освајања - Културне и вјерске прилике у Европи - Османско царство - Русија од краја XV до друге половине XIX вијека - Француска буржоаска револуција - Привреда, друштво и државе у првој половини XIX вијека - Револуција у Европи (1848–1849)	- објасни узроке и посљедице великих географских открића; - наброји најзначајнија географска открића; - препозна промјене у култури и религији; - именује најзначајније личности хуманизма и ренесансе; - опише државно и друштвено уређење Османског царства; - објасни развој Русије; - наведе особености буржоаске револуције у Француској; - опише Наполеонова освајања; - процијени привредне и друштвене прилике у Европи у првој половини XIX вијека; - наброји најзначајније европске државе; - наведе узроке и посљедице револуција.	- наброји техничка открића; - анализира појаву протестантизма; - објасни зачетке капиталистичке привреде; - дефинише основна обиљежја апсолутне монархије; - анализира узроке и посљедице буржоаске револуције у Француској; - опише нове друштвено-политичке односе у Европи; - објасни значај <i>Декларације о правима жене и грађанке</i> ; - анализира стање у Европи уочи Револуције 1848–1849; - упоређи по сличностима и разликама Француску буржоаску револуцију са Револуцијом 1848–1849.		Наставницима се препоручује да што више користе историјске изворе и литературу, као и корисне сајтове на интернету. То се односи на све наставне теме и наставне јединице. Такође, методичко-дидактичке препоруке су да се што мање користи фронтални облик рада, те да се примјењује активно учење, интерактивна настава, рад у групама, као и да се подстиче самосталност рада и креативност ученика. - припремити одговарајуће географске и историјске карте; - припремити и показати фотографије и ликовне представе: каравеле, Мехмеда Освајача, Васка де Гаме, Кристофора Колумба, Леонарда да Винчија, умјетничких дјела ренесансе и барока, московског Кремља, Петра Великог и Луја XIV; - припремити <i>Декларацију о правима човјека и грађанина</i> из 1789, прочитати и анализирати њене дијелове; - припремити <i>Декларацију о правима жене и грађанке</i> из 1791, прочитати и анализирати њене дијелове; - припремити <i>Манифест Комунистичке партије</i> из 1848, прочитати и анализирати његове дијелове; - за рјешавање аналитичких и истраживачких задатака, ученицима препоручити употребу корисних сајтова на интернету (ови задаци се могу радити у току наставе или се могу задати за рад код куће).

<p>СРПСКИ НАРОД ОД КРАЈА XV ДО ДРУГЕ ПОЛОВИНЕ XIX ВИЈЕКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положај српског становништва у Османском царству - Пећка патријаршија (1557–1766) - Отпор Срба османској власти. Хајдуци и ускоци - Ратови хришћанских сила против Османског царства и велике сеобе Срба - Срби под хаџбуршком и млетачком влашћу - Дубровачка република - Српска револуција и уређење Кнежевине Србије - Стварање државе у Црној Гори - Буне и устанци Срба у Босни и Херцеговини против турске власти (до 1875) - Срби у Јужној Угарској. Српска Војводина 	<ul style="list-style-type: none"> - опише правце турских освајања на тлу Европе током XVI и XVII вијека; - објасни положај српског становништва у Османском царству; - наведе најзначајније српске патријархе; - разликује хајдуке и ускоке; - анализира узроке ратова хришћанских сила против Османског царства; - именује ратове хришћанских сила против Османског царства; - опише значај Војне крајине; - објасни положај српског становништва у Хаџбуршком царству и Млетачкој републици; - анализира притисак хрватског племства и римокатоличке цркве на Србе; - наброји нове духовне центре српског народа; - објасни узроке успона Дубровника; - наведе најзначајније тековине српске 	<ul style="list-style-type: none"> - објасни основне карактеристике државног и друштвеног уређења Османског царства; - наведе сличности и разлике између османског феудалног система и њему одговарајућег државног уређења; - истражи положај жена у Османском царству; - објасни процесе данка у крви и исламизације; - покаже на карти које територије је обухватала Пећка патријаршија; - анализира улогу Пећке патријаршије у очувању идентитета Срба; - даје критички став о узроцима спаљивања моштију Светог Саве; - објасни узроке сеоба Срба; - опише и покаже на карти правце Прве и Друге велике Сеобе Срба; - покаже на карти Војну границу; - анализира 		<ul style="list-style-type: none"> - припремити географску карту Средоземља и Балканског полуострва, као и одговарајуће историјске карте и показати на картама: 1. територију која је била обухваћена Османским царством, 2. територију која је била обухваћена Пећком патријаршијом, 3. нова духовна и културна средишта Срба, 4. територију која је била обухваћена Војном крајином, 5. територију која је била обухваћена Српском револуцијом, 6. подручја у Босни и Херцеговини која су била обухваћена бунама и устанцима до 1875, - припремити један од наведених историјских извора: <i>Молитва заспалом Господу патријарха Арсенија III Чарнојевића</i>, <i>Књигу о српским царевима и о турској војни против хришћанског цара и о заустелој земљи српској</i> Атанасија Даскала Србина, <i>Житија цара Уроша</i> Патријарха Пајсија Јањевца и <i>Влашке статуте</i>, и прочитати његове дијелове; - припремити једну од епских народних пјесама циклуса ослобођења Србије или циклуса ослобођења Црне Горе и прочитати њене дијелове. Као алтернативу, припремити пјесму <i>Востани Србије</i> Доситеја Обрадовића или <i>Посвету праху оца Србије</i> Петра II Петровића Његоша, и прочитати њене дијелове; - припремити и прочитати текстове Вука Караџића о стању уочи Српске револуције; - припремити текст Хатишефира из 1830, прочитати и анализирати чланове: 1, 2, 6 и 15; - припремити Устав Србије из 1835. (Сретењски устав), прочитати и анализирати чланове: 111, 118 и 119. - припремити Законик кнеза Данила из 1855,
---	---	---	--	--

	<p>културе ренесансе и барока и најзначајније представнике;</p> <ul style="list-style-type: none"> - опише прилике у Београдском пашалуку уочи Српске револуције; - наведе узроке, главне токове и последице Српске револуције; - наведе најзначајније битке и личности Српске револуције; - опише политичке и друштвене прилике у Кнежевини Србији; - објасни улогу Српске православне цркве у стварању државе у Црној Гори; - објасни улогу Петра I и Петра II Петровића Његоша; - наведе узроке буна и устанака Срба у Босни и Херцеговини; - наброји буне и устанке Срба у Босни и Херцеговини до 1875; - покаже на карти подручја у Босни и Херцеговини која су била захваћена бунама и устанцима; - опише положај Срба у Јужној Угарској и 	<p>привилегије које су Срби добили у Хабзбуршкој монархији;</p> <ul style="list-style-type: none"> - утврди особености положаја Дубровачке републике; - анализира историјски значај Српске револуције; - упореди Први и Други српски устанак; - упореди личност и политику Карађорђа и Милоша Обреновића; - анализира изградњу државности Србије и Црне Горе; - анализира карактер српског националног покрета у Босни и Херцеговини. 		<p>прочитати и анализирати чланове 1 и 95.</p> <ul style="list-style-type: none"> - припремити и показати слике: Мехмеда Соколовића, патријарха Макарија Соколовића, патријарха Арсенија III Чарнојевића, патријарха Арсенија IV Јовановића Шакабенте, епископа Василија Јовановића (Светог Василија Острошког), Стојана Јанковића, Руђера Бошковића, Саве Поповића Текелије, Карађорђа, хајдук Вељка Петровића, Стевана Синђелића, проте Матеје Ненадовића, кнеза Милоша Обреновића, Доситеја Обрадовића, Вука Караџића, Илије Гарашанина, кнеза Александра Карађорђевића, кнеза Михаила Обреновића, краља Милана Обреновића, Петра I Петровића Његоша, Петра II Петровића Његоша, кнеза Данила Петровића Његоша, Луке Вукаловића и Светозара Милетића; - припремити и показати слике фрушкогорских манастира, Сент Андреје, манастира: Тврдош, Житомислић, Рмањ, Гомионица, Озрен и Папраћа, затим неколико страница из издања Горажданске штампарије (1519), слике Чајничке Краснице (иконе Пресвете Богородице Чајничке), Старе српске цркве у Сарајеву, Гази Хусреф-бегове џамије у Сарајеву, Ферхад-пашине џамије у Бањој Луци, као и Дубровника. - за рјешавање аналитичких и истраживачких задатака, ученицима препоручити употребу корисних сајтова на интернету (ови задаци се могу радити у току наставе или се могу задати за рад код куће).
--	--	---	--	---

	тековине њихове културе; - објасни стварање Српске Војводине.			
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Српски језик - Географија - Вјеронаука - Култура религија - Информатика 				
Извори и литература				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл). 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				